

Pirmais solis zinātnes un ražošanas tuvināšanai

PAGĀJUŠĀ GADA 22. DECEMBRĪ "LIEPĀJAS METALURGĀ" BIJA VĒL NEBIJIS NOTIKUMS – RŪPNĪCU APMEKLĒJA VIENPADSMIT RĪGAS TEHNISKĀS UNIVERSITĀTES PASNIEDZĒJI.

PAR NEBIJUŠU NOTIKUMU TAS UZSKATĀMS ARĪ LATVIJAS VĒSTURĒ. NEKAD AGRĀK TIK AUGSTA RANGA ZINĀTNIEKU DELEGĀCIJA NEBIJA DEVUSIES NO RĪGAS UZ CITU PILSĒTU, LAI APMEKLĒTU KĀDU RŪPNĪCĪBAS UZŅĒMUMU.

Vizītes galvenais mērķis – iepazīšanās ar rūpnīcas jau strādājošo jauno tērauda kausēšanas ražotni. Taču bija arī cits nolūks, un ļoti īpašs.

Tehniskās universitātes delegāciju vadīja tās zinātņu prorektors profesors Bruno Grasmanis. Kopā ar viņu Liepājā ieradās rektora vietnieks biznesa attiecību un attīstības jautājumos docents Modris Ozoliņš, zinātņu prorektora vietnieks profesors Tālis Juhna, Būvniecības fakultātes profesors Viktors Mironovs, Inženierekonomikas un vadības fakultātes profesors Jānis Zvanītājs un Patenta daļas vadītāja Sandra Puškarjova.

Zinātnisko grādu piešķir attiecīgās nozares promocijas padome. Rūpnīcā ieradās četri promocijas padomju priekšsēdētāji: profesors Jānis Rudzītis – promocijas padomes priekšsēdētājs Mašīnzinātņu nozarē, profesors Jānis Vība – promocijas padomes priekšsēdētājs Mehānikas un mašīnzinātnes nozarē, profesors Andris Krēslis – promocijas padomes priekšsēdētājs Būvzinātnes un enerģētikas nozarē, profesore Dagnija Blumberga – promocijas padomes priekšsēdētāja Vides zinātnes nozarē. Savus galvaspilsētas kolēģus pavadīja arī biežs viesis mūsu

Tik augsta ranga augstskolu pārstāvošas viesu grupas "Liepājas Metalurgā" vēl nekad nav bijis. Rīgas Tehniskās universitātes delegācijā, kas rūpnīcu apmeklēja pagājušā gada decembrī, bija septiņi profesori. Attēlā no labās – rūpnīcas galvenais inženieris Egils Kupšis.

Sergeja Daniļenko foto

rūpnīcā, RTU Liepājas filiāles direktors docents Voldemārs Kārklis.

– Šādas vizītes nepieciešamība bija nobriedusi jau sen. Akadēmiskā zinātne ir attālinājusies no ražošanas, un tas nav pareizi. Šodien mēs speram pirmo soli, lai šo situāciju labotu. "Liepājas Metalurgs" ir laba rūpnīca. Tas ir vēsturiski pazīstams un slavens uzņēmums. Šodien rūpnīca ir pirmā Latvijā, kas tik dziļi ievieš jaunas tehnoloģijas. Šeit ir mūsdienīgas iekārtas un zinošs personāls, – tiekoties ar akciju sabiedrības vadītājiem, sacīja Bruno Grasmanis.

Daudzi viesi "Liepājas Metalurgā" bija pirmo reizi. Mūsdienās ražošanā tiek izmantotas tādas tehnoloģijas, ar kādām zinātnieki, sēžot savos kabinetos, nez vai kādreiz saskaras. Visticamāk, ar to arī izskaidrojami iespaidi, kādus uz augstskolas pasniedzējiem atstāja mūsu ražotne. Vajadzēja redzēt, ar kādām acīm cienījamie un solidie profesori vēroja milzīgā ceha darbu,

kurā tēraudu kausē, izmantojot vismūsdienīgākās tehnoloģijas.

Viesus ar uzņēmumu iepazīstināja valdes priekšsēdētājs Valērijs Terentjevs, uzņēmuma galvenais inženieris Egils Kupšis un akciju sabiedrības "Liepājas Metalurgs" padomes loceklis, RTU padomnieku konventa loceklis, ekonomikas doktors Andris Deniņš. Starp citu, tas bija viņš, kurš saviem RTU kolēģiem ierosināja organizēt braucienu uz Liepājas rūpnīcu.

Pēc tam tika apspriesta iespēja uzņēmuma septiņiem inženieriem, kuri uz saviem pleciem iznesa visu jaunās tērauda kausēšanas ražotnes celtniecības un iedarbināšanas smagumu, piešķirt tehnisko zinātņu doktora grādu. Stāsts par viņiem, protams, pelnījis atsevišķu rakstu. Šo iniciatīvu, ko izteica akciju sabiedrības padome, akadēmiskās zinātnes pārstāvji labprāt atbalstīja. Daudzās valstīs tieši ražošanā strādājošiem vadošajiem speciālistiem tiek

piešķirti zinātniskie grādi.

Protams, atvieglojumu mūsu inženieriem nebūs. Ikvienam ceļā uz zinātnisko grādu vajadzēs pieveikt visus *pakāpienus*, sākot ar maģistra grāda iegūšanu – tiem, kuriem tā nav, un beidzot ar doktora disertācijas aizstāvēšanu. Taču, ka atzīmēja profesors Jānis Rudzītis, viņš nešaubās, ka metalurģiem, kuru rīcībā ir unikālu zināšanu bagāža, tas ir pa spēkam. Tās būs studijas neklātienas doktorantūrā un, visticamāk, paštrinātas. Jau janvārī šis process sāks.

Pašlaik uzņēmumā ir divi darbinieki ar zinātnisko grādu, pie tam viens no viņiem par doktoru kļuva tikai pagājušajā gadā. Pēc dažiem gadiem viņu skaits tuvosies desmitam, un tad jaunie cilvēki, kuri pieteiksies darbam rūpnīcā, varēs būt pārliecināti – "Liepājas Metalurgā" kā nekur citur atbalstīs viņu vēlēšanās mācīties.

Janis Šervelis